

Kontakt

- arkadiusz.mirakowski@ug.edu.pl
- termin konsultacji, materiały dydaktyczne oraz wszystkie pozostałe informacje:
  - http://inf.ug.edu.pl/~amirakowski
  - MS-Teams

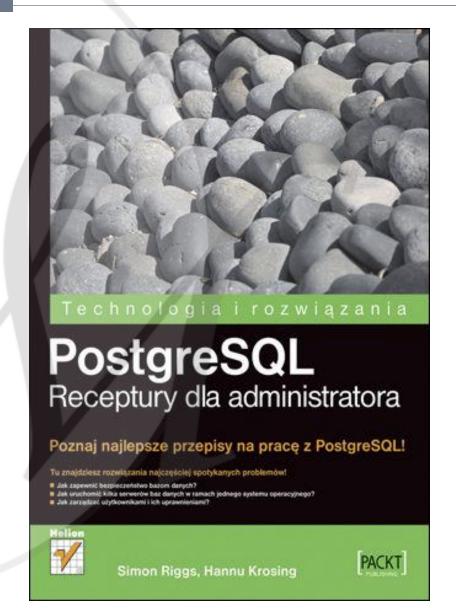
Egzamin

- test jednokrotnego wyboru
- 10 pytań zamkniętych
- obowiązuje cały zakres wykładów
- każdy zdający(a) otrzyma kartę odpowiedzi wraz z pytaniami i punktacją
- termin zerowy wykład ostatni
- termin podstawowy
- termin poprawkowy

zwolnienie z egzaminu → ocena 5 z laboratorium

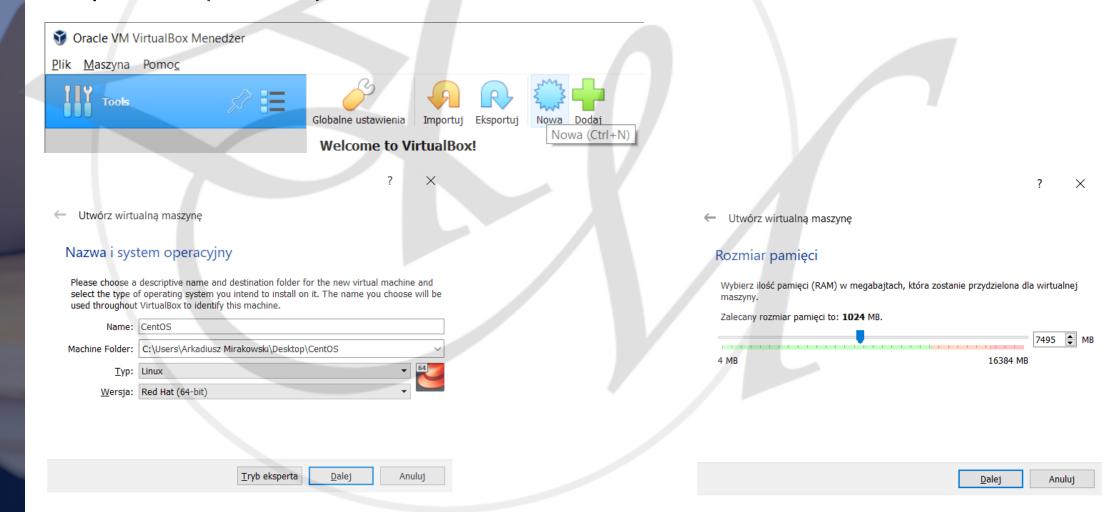
Bibliografia

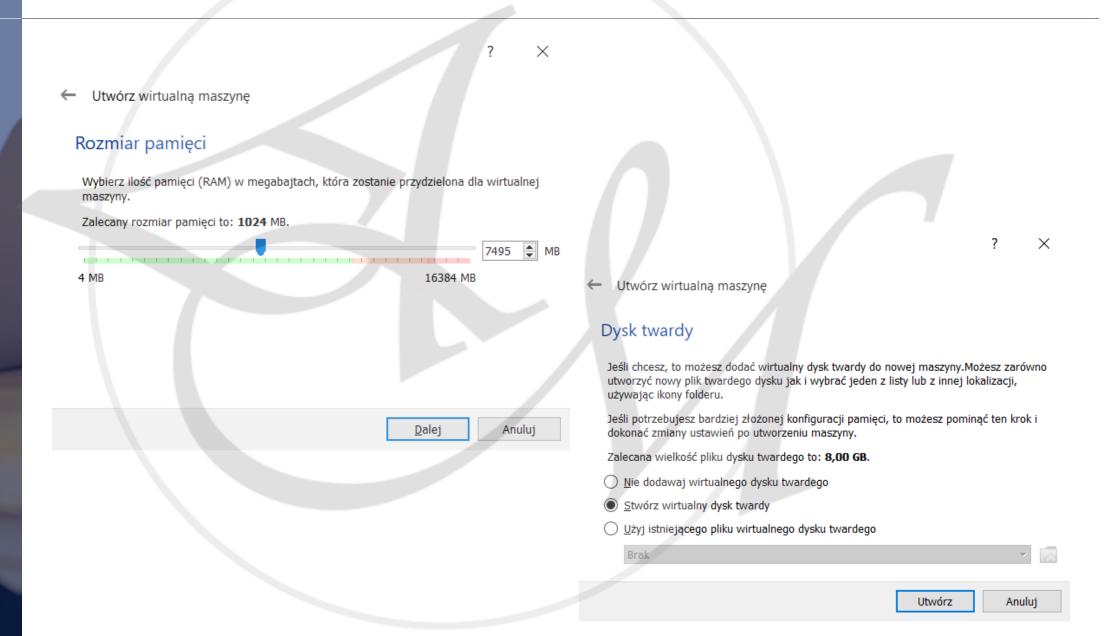

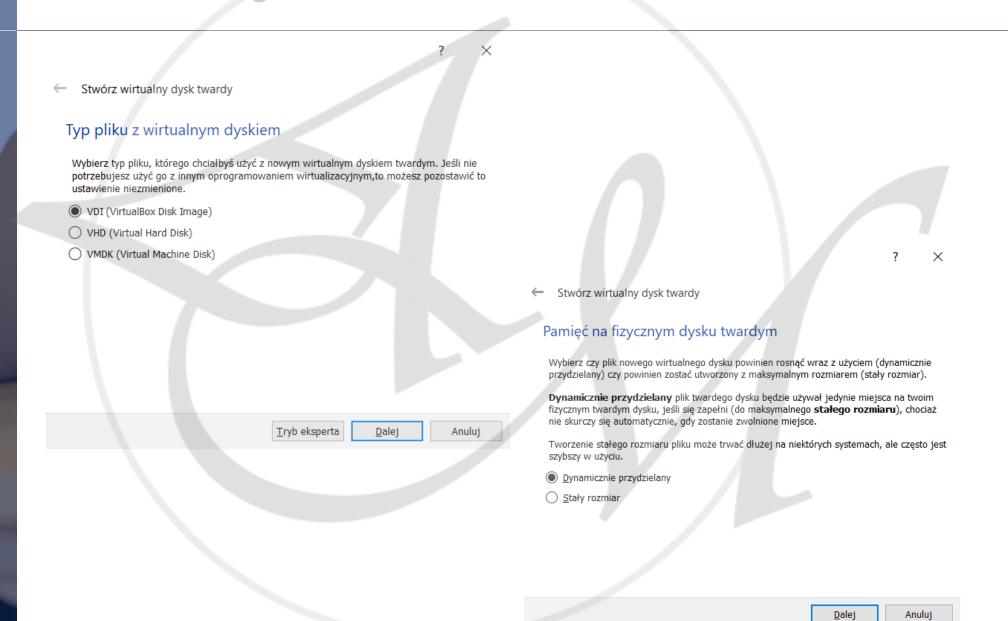

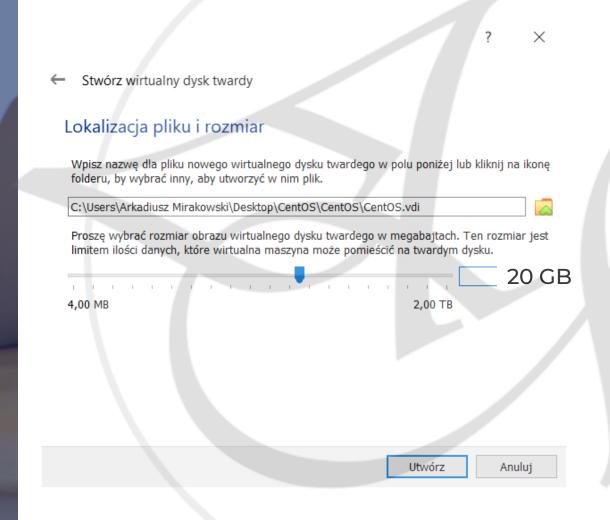
Instalacja CentOS linux

- → VirtualBox
- → plik ISO (CentOS)

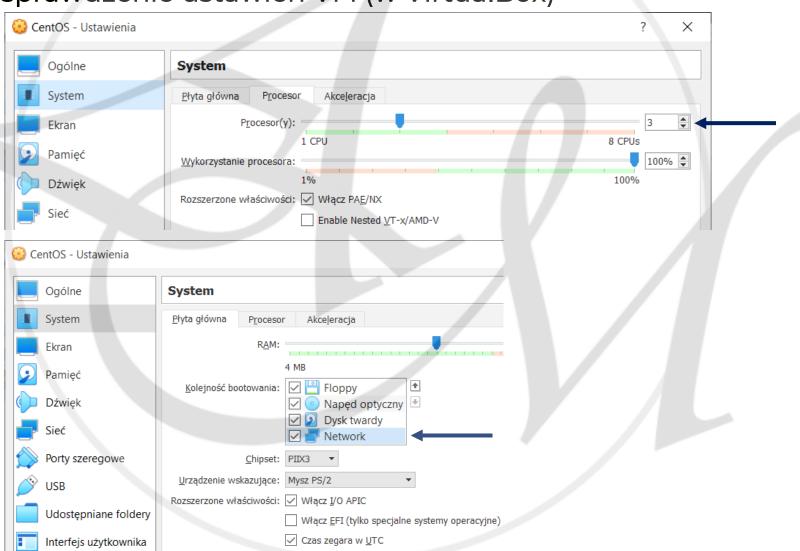

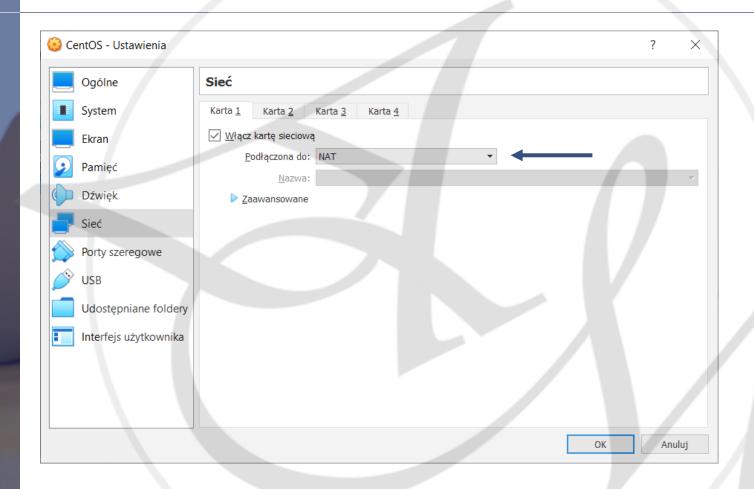

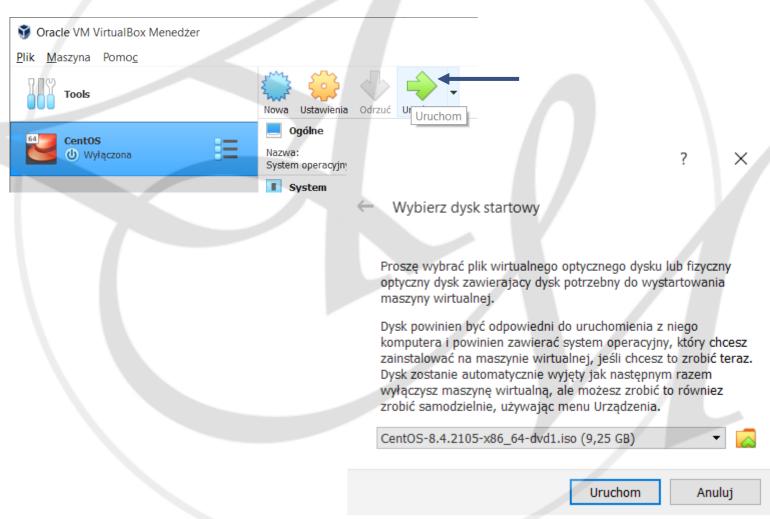

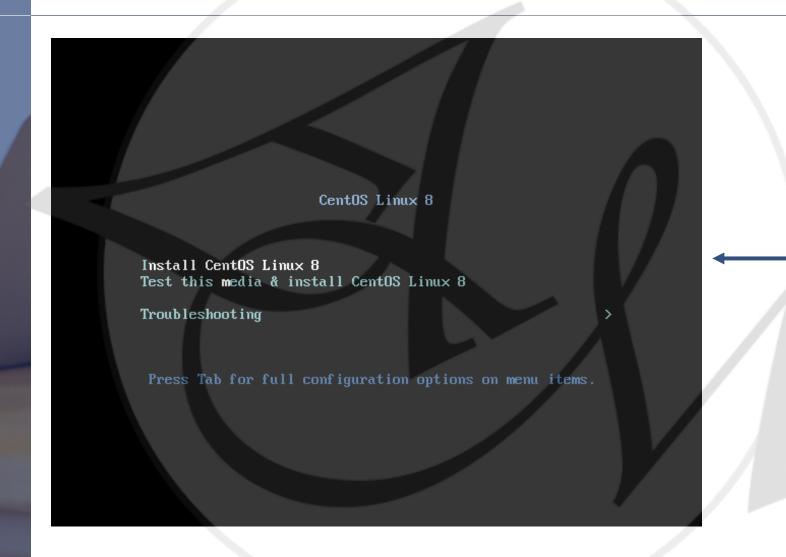
→ sprawdzenie ustawień VM (w VirtualBox)

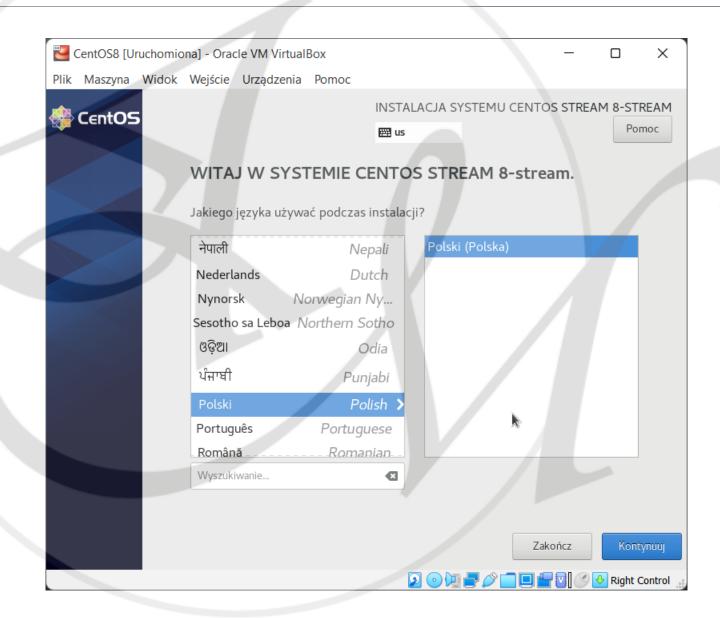

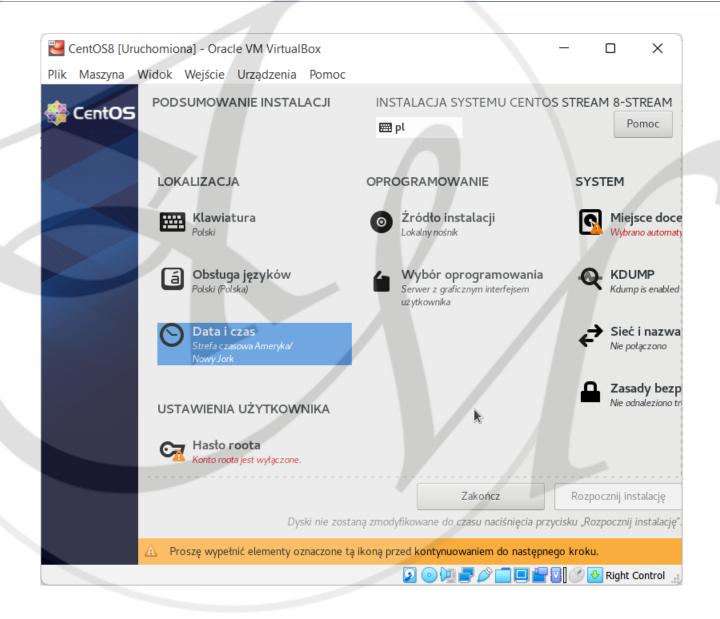

→ uruchomienie CentOS

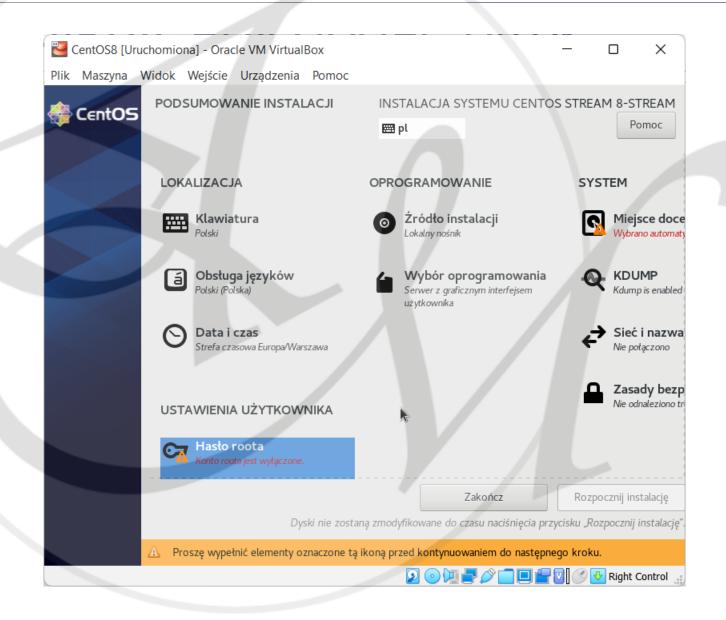

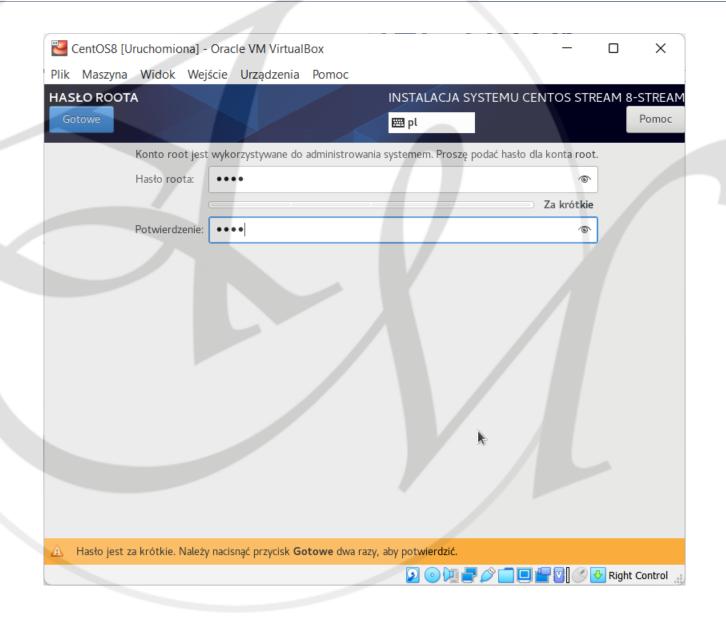

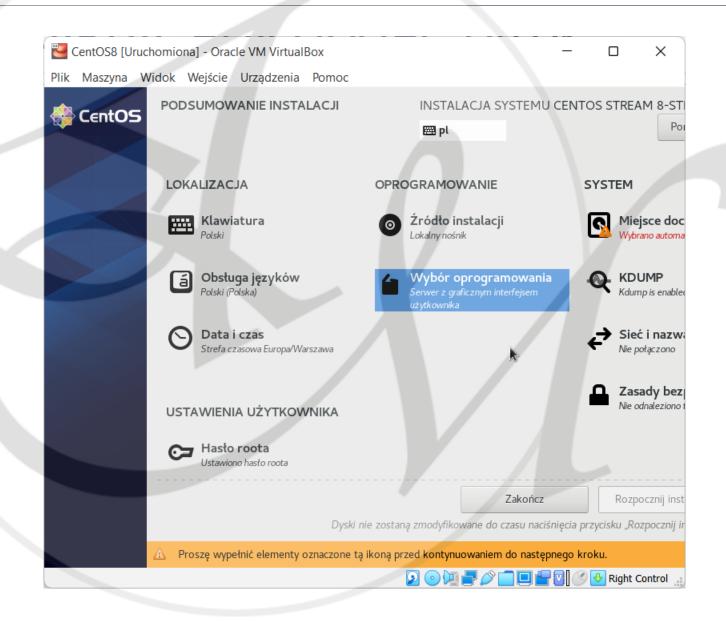

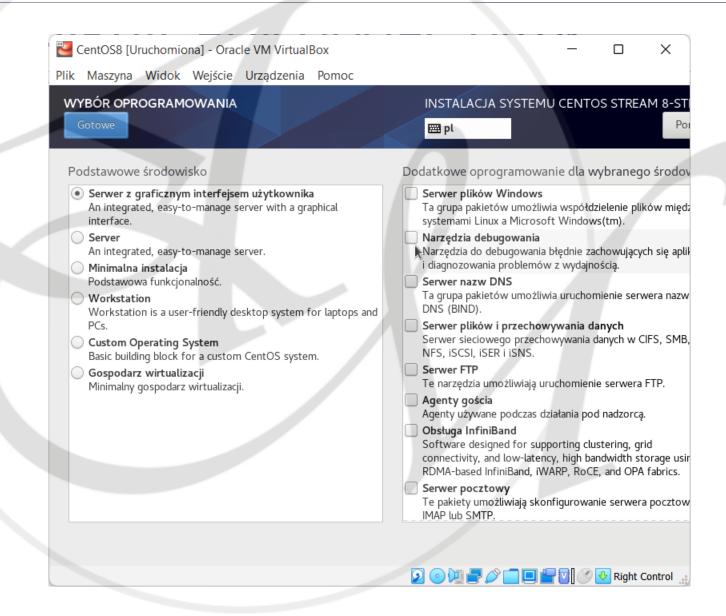

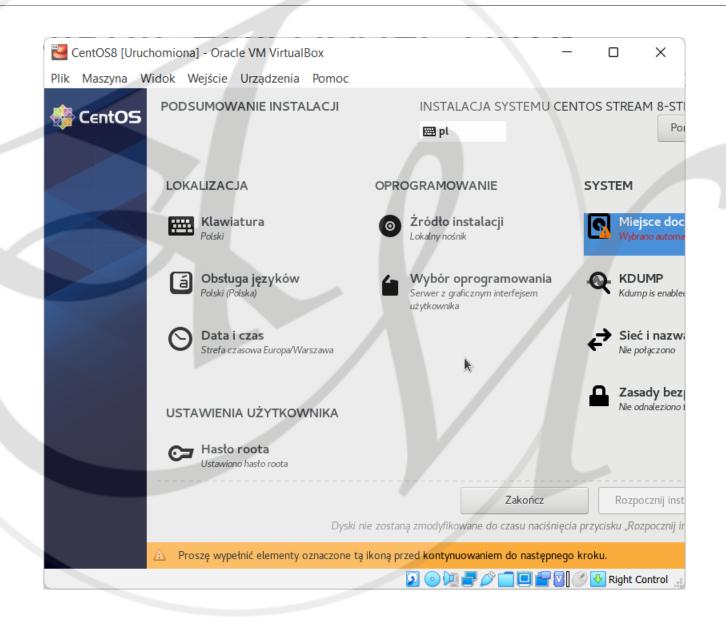

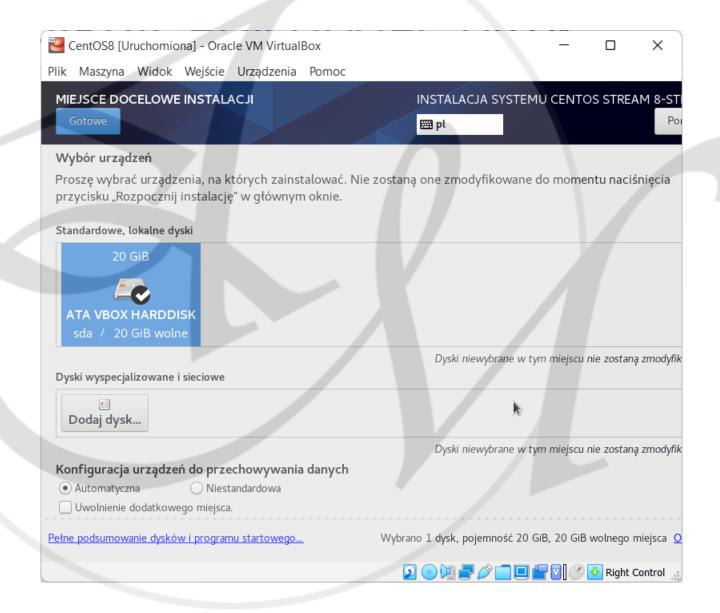

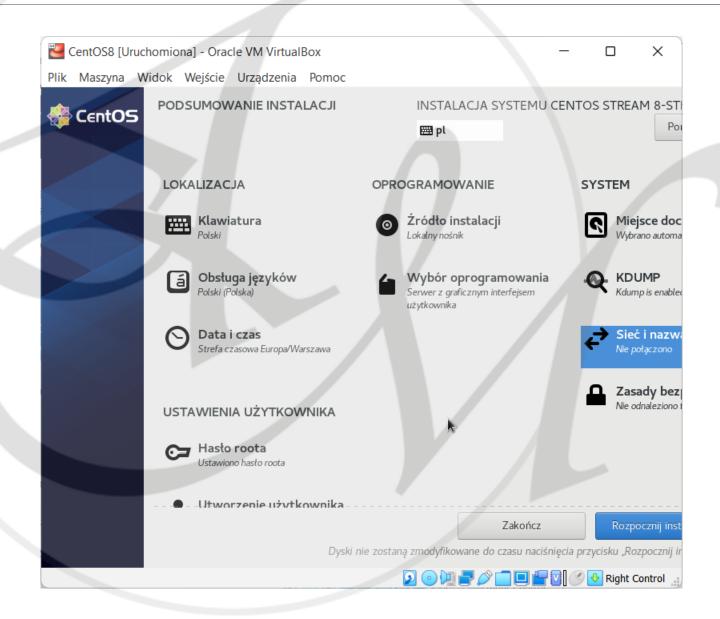

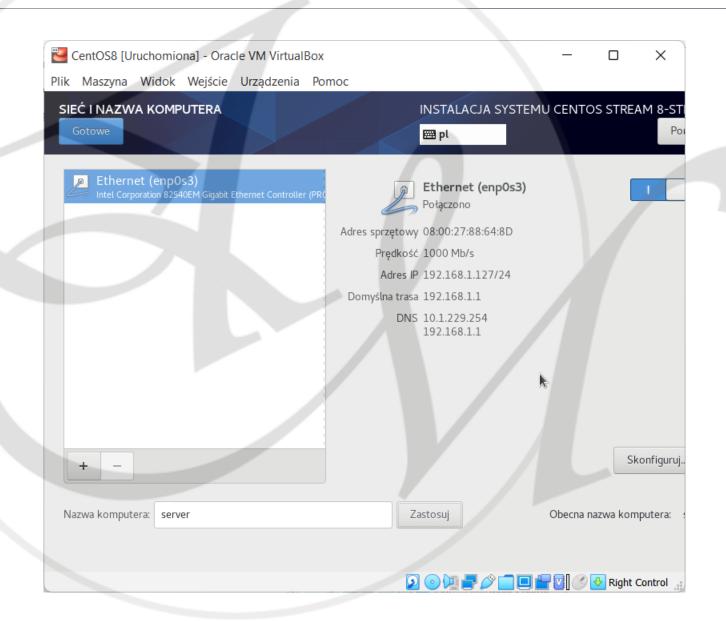

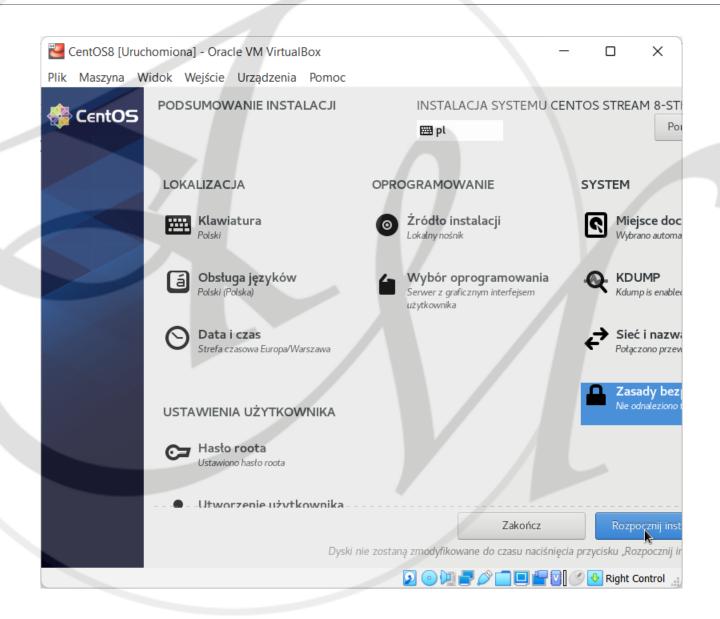

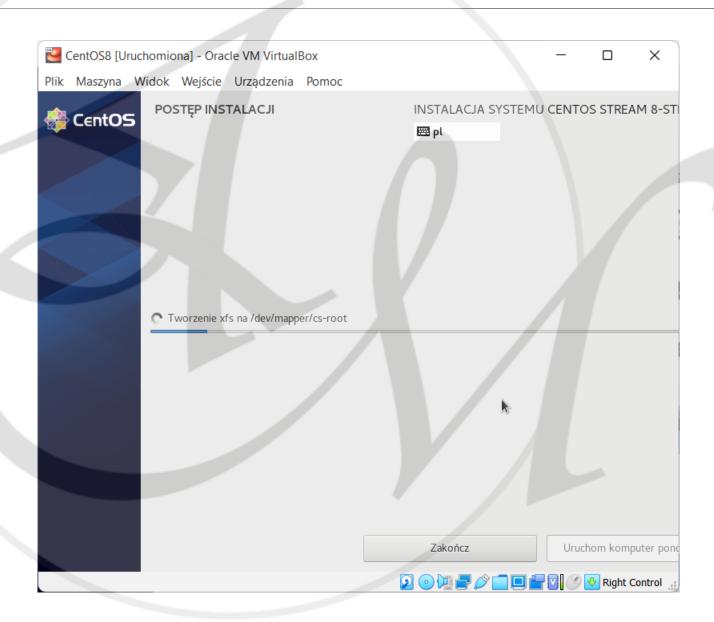

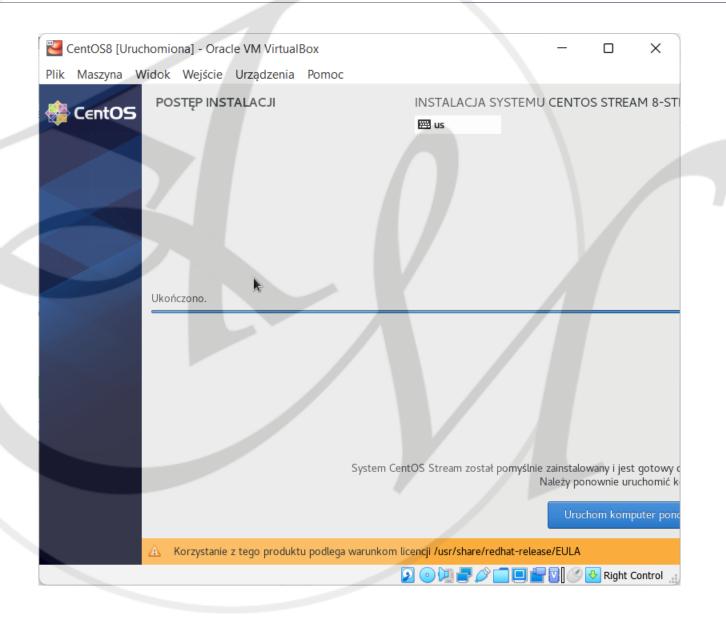

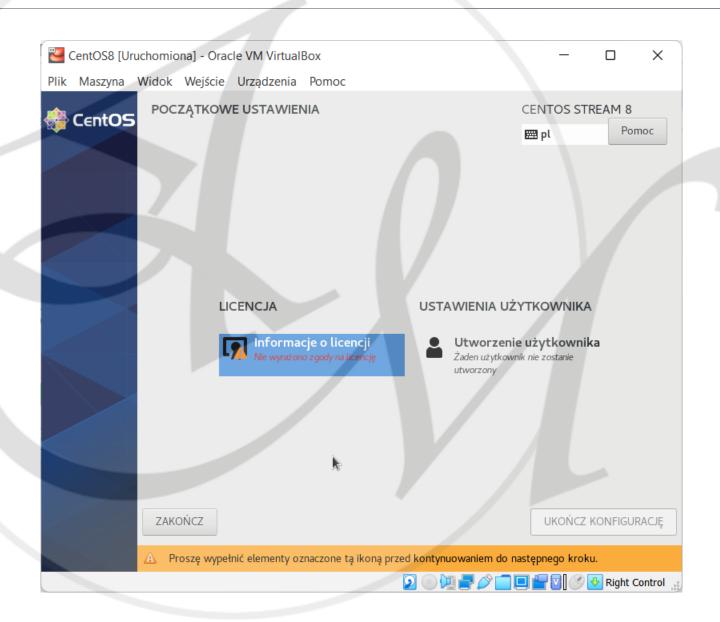

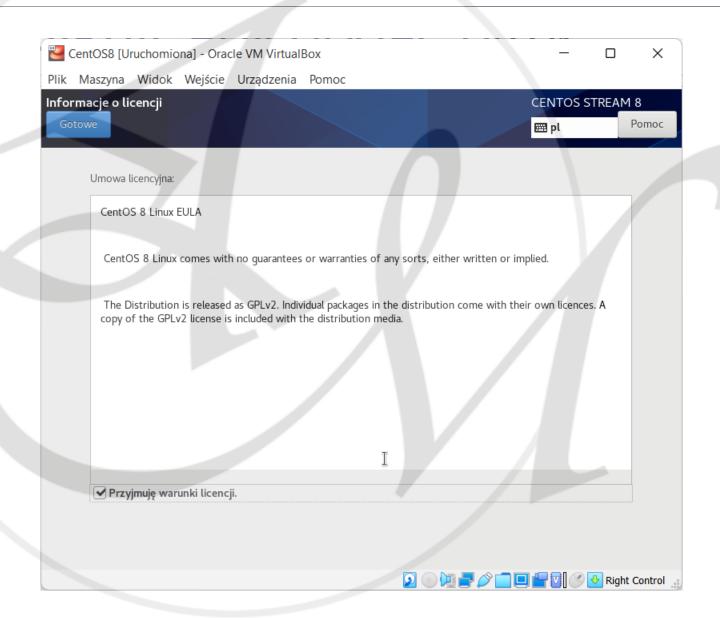

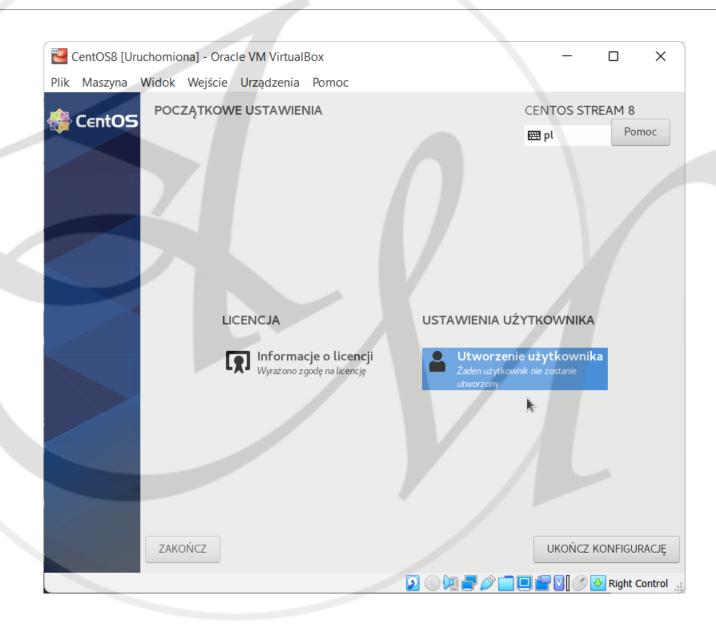

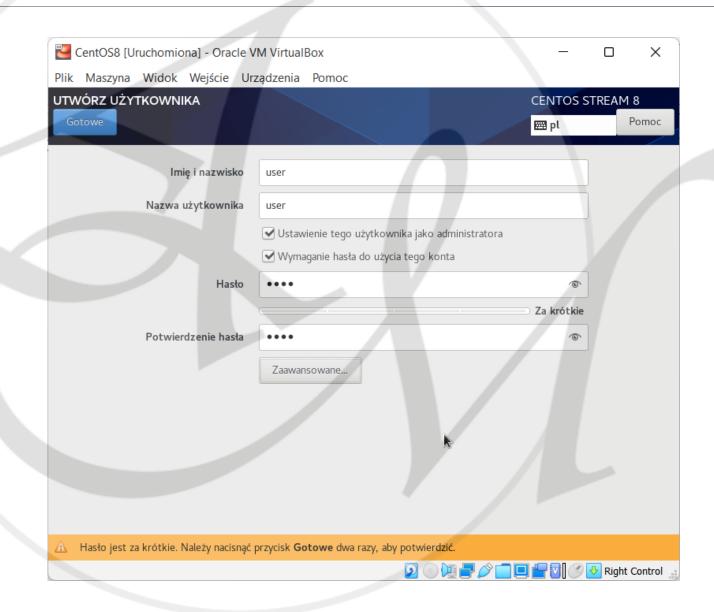

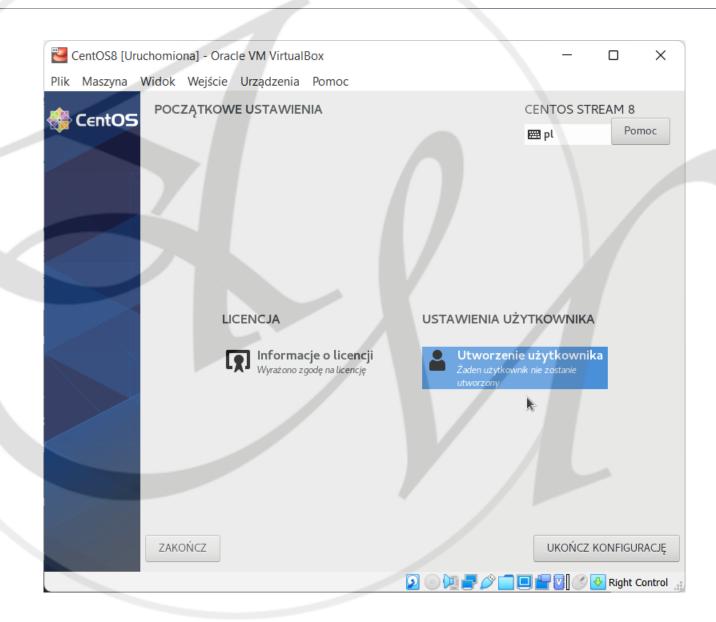

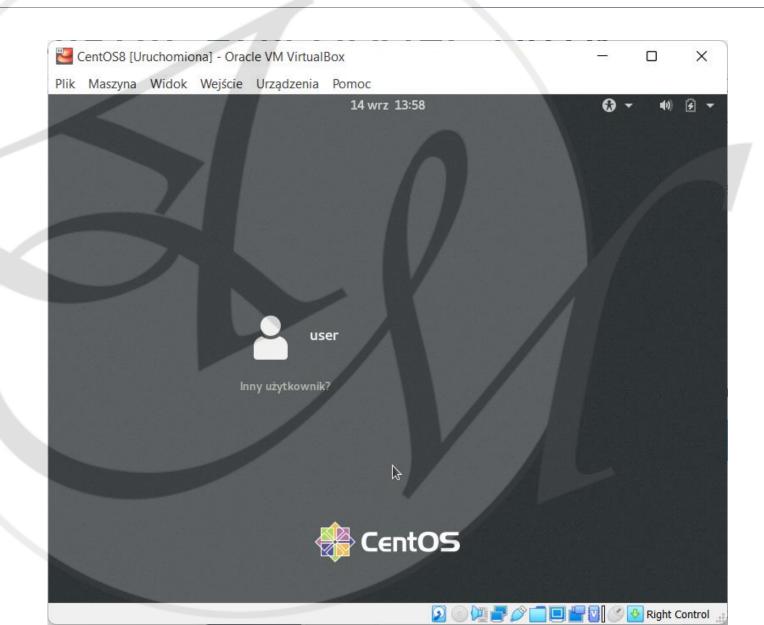

- → wyłączenie VM
- → kopia zapasowa VM po instalacji

Instalacja PostgreSQL 13

Instalacja PostgreSQL

dnf install
https://download.postgresql.org/pub/repos/yum/reporpms/E
L-8-x86_64/pgdg-redhat-repo-latest.noarch.rpm

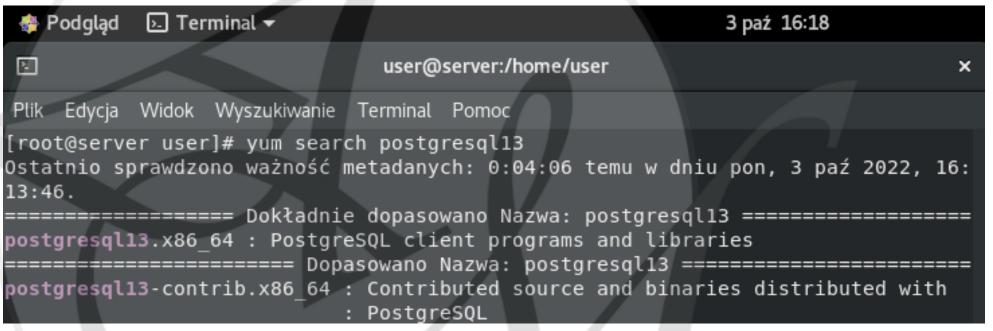
```
Podgląd
           🔽 Terminal 🔻
                                                             3 paź 16:06
 2
                                user@server:/home/user
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
[user@server ~]$ su
Hasło:
[root@server user]# dnf install https://download.postgresql.org/pub/repos/yum/re
porpms/EL-8-x86 64/pgdg-redhat-repo-latest.noarch.rpm
CentOS Stream 8 - AppStream
                                                 773 kB/s
                                                             25 MB
                                                                       00:33
CentOS Stream 8 - Ba 81% [===========
                                               1 1.1 MB/s |
                                                             20 MB
                                                                       00:04 ETA
```

dnf module disable postgresql

dnf repolist

```
🏶 Podgląd 🛛 🖸 Terminal 🕶
                                                             3 paź 16:15
                                user@server:/home/user
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
[root@server user]# dnf repolist
identyfikator repozytorium nazwa repozytorium
                             CentOS Stream 8 - AppStream
appstream
baseos
                             CentOS Stream 8 - BaseOS
extras
                             CentOS Stream 8 - Extras
                             CentOS Stream 8 - Extras common packages
extras-common
                             PostgreSQL common RPMs for RHEL / Rocky 8 - x86 64
pgdg-common
                             PostgreSQL 10 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
pgdg10
                             PostgreSQL 11 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
pgdg11
pgdg12
                             PostgreSQL 12 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
                             PostgreSQL 13 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
pada13
                             PostgreSQL 14 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
pgdg14
pgdg15
                             PostgreSQL 15 for RHEL / Rocky 8 - x86 64
[root@server user]#
```

yum search postgresql13

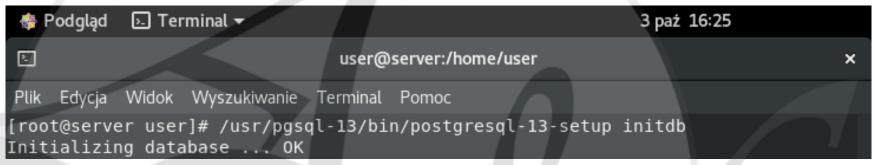

••

dnf install postgresql13 postgresql13-server

🏶 Podgląd 🔃 Terminal 🕶			3 paź 16:20	
	user@	server:/home/user		×
Plik Edycja Widok Wyszukiwa	nie Terminal	Pomoc		
[root@server user]# dnf install postgresql13 postgresql13-server Ostatnio sprawdzono ważność metadanych: 0:06:23 temu w dniu pon, 3 paź 2022, 16: 13:46. Rozwiązano zależności.				
Pakiet	Arch.	Wersja	Repoz.	Rozm.
Instalowanie: postgresql13 postgresql13-server Instalowanie zależności: postgresql13-libs Podsumowanie transakcji	x86_64 x86_64 x86_64 x86_64	13.8-1PGDG.rhel8 13.8-1PGDG.rhel8 13.8-1PGDG.rhel8	pgdg13 pgdg13 pgdg13	1.5 M 5.5 M 416 k
======================================	=======			

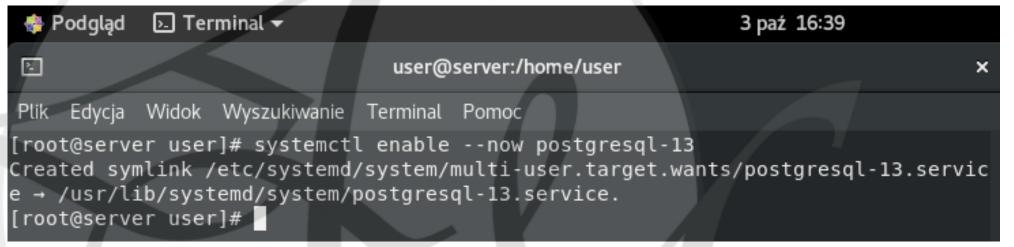
/usr/pgsql-13/bin/postgresql-13-setup initdb

ls /var/lib/pgsql/13/data

```
🎂 Podgląd 🕟 Terminal 🔻
                                                       3 paź 16:26
                            user@server:/home/user
2
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
[root@server user]# ls /var/lib/pgsql/13/data
base pg_hba.conf
                                                    pg xact
global pg ident.conf pg serial pg tblspc
                                                    postgresgl.auto.conf
           pg logical
                          pg snapshots pg twophase
                                                    postgresql.conf
pg commit ts pg multixact
                          pg stat
                                       PG VERSION
pg dynshmem   pg notify
[root@server user]#
```

systemctl enable --now postgresql-13

systemctl status postgresql-13

```
🏶 Podgląd 🕟 Terminal 🕶
                                                            3 paź 16:41
                               user@server:/home/user
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
root@server user]# systemctl status postgresgl-13
postgresgl-13.service - PostgreSQL 13 database server
  Loaded: loaded (/usr/lib/systemd/system/postgresgl-13.service; enabled; vend>
  Active: active (running) since Mon 2022-10-03 16:39:11 CEST; 1min 43s ago
    Docs: https://www.postgresgl.org/docs/13/static/
 Process: 5282 ExecStartPre=/usr/pgsql-13/bin/postgresql-13-check-db-dir ${PGD>
Main PID: 5288 (postmaster)
   Tasks: 8 (limit: 20552)
  Memory: 16.8M
  CGroup: /system.slice/postgresgl-13.service
           -5288 /usr/pgsql-13/bin/postmaster -D /var/lib/pgsql/13/data/
            -5289 postgres: logger
            -5291 postgres: checkpointer
            -5292 postgres: background writer
            -5293 postgres: walwriter
            -5294 postgres: autovacuum launcher
            -5295 postgres: stats collector
            -5296 postgres: logical replication launcher
paź 03 16:39:11 server systemd[1]: Starting PostgreSQL 13 database server...
paź 03 16:39:11 server postmaster[5288]: 2022-10-03 16:39:11.923 CEST [5288] LO>
paź 03 16:39:11 server postmaster[5288]: 2022-10-03 16:39:11.923 CEST [5288] HI>
paź 03 16:39:11 server systemd[1]: Started PostgreSQL 13 database server.
```

```
su - postgres
psql -c "alter user postgres with password 'postgres'"
logout
SELECT version();
```

```
postgres=# SELECT version();

version

PostgreSQL 13.8 on x86_64-pc-linux-gnu, compiled by gcc (GCC) 8.5.0 20210514 (ed Hat 8.5.0-10), 64-bit
(1 row)

postgres=# quit
[user@server ~]$
```

psql -U postgres -h localhost -p 5432 postgres

- U → wskazuje na użytkownika
- h → na nazwę serwera (lokalnego) PostgreSQL
- p → wskazuje na port, po którym łączymy się z serwerem
- na końcu wpisujemy nazwę bazy danych, z którą się łączymy

- → wyłączenie VM
- → kopia zapasowa VM po instalacji

Podstawy pracy z PostgreSQL

Istniejące bazy danych

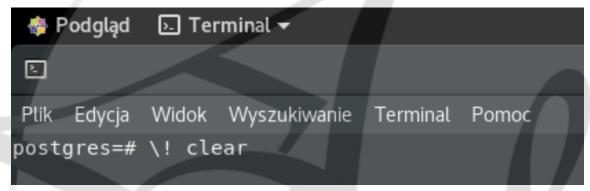
→ Zalogowanie użytkownika postgres do bazy danych postgres:

```
    Terminal ▼

 Podglad
                                                                      9 paź 22:21
                                                                   postgres@server:~
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
[user@server ~]$ su
Hasło:
[root@server user]# su - postgres
[postgres@server ~]$ psql -U postgres -h localhost -p 5432 postgres
Password for user postgres:
psql (13.8)
Type "help" for help.
postgres=# \list
                                   List of databases
                                                                    Access privileges
                         Encoding
                                      Collate
                                                      Ctype
   Name
              0wner
                                    pl PL.UTF-8
                                                   pl PL.UTF-8
                         UTF8
 postgres
             postgres
                                    pl PL.UTF-8
 template0
                                                   pl PL.UTF-8
                                                                  =c/postgres
             postgres
                         UTF8
                                                                  postgres=CTc/postgres
 template1
                                    pl PL.UTF-8
                                                   pl PL.UTF-8
                                                                  =c/postgres
             postgres
                         UTF8
                                                                  postgres=CTc/postgres
(3 rows)
```

Nowa tabela

→ Wyczyszczenie konsoli:

→ Nagłówek tabeli:

```
Podglad Important →

Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomocopostgres=# CREATE TABLE osoby(
postgres(# lp serial primary key,
postgres(# nazwisko varchar(30),
postgres(# miasto varchar(30))
postgres(# );
CREATE TABLE
postgres=#
```

Nowa tabela

→ Nowy rekord:

```
🏶 Podgląd
            ▶ Terminal ▼
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal
postgres=# INSERT INTO osoby
postgres-# (nazwisko,miasto) VALUES
postgres-# ('Kowalski','Gdańsk');
INSERT 0 1
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko | miasto
   | Kowalski | Gdańsk
(1 row)
```

Nowa tabela

→ Nowe (kolejne) rekordy:

```
🏶 Podgląd
           ▶ Terminal ▼
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal
postgres=# INSERT INTO osoby
postgres-# (nazwisko,miasto) VALUES
postgres-# ('Malinowski','Sopot'),
postgres-# ('Kowalewski','Gdańsk');
INSERT 0 2
postgres=# SELECT*FROM osoby;
       nazwisko
                  miasto
     Kowalski
                   Gdańsk
     Malinowski
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
(3 rows)
```

Update

→ Przed zmianą:

```
Podgląd Interminal →

Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Ter

postgres=# SELECT*FROM osoby;

lp | nazwisko | miasto

---+----

1 | Kowalski | Gdańsk

2 | Malinowski | Sopot

3 | Kowalewski | Gdańsk

(3 rows)
```

→ Po zmianie (=UPDATE):

Duplikat tabeli

```
    Terminal ▼

 🏶 Podgląd 🛚
2
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal
postgres=# CREATE TABLE osoby kopia
postgres-# AS (SELECT*FROM osoby);
SELECT 3
postgres=# SELECT*FROM osoby;
       nazwisko |
                   miasto
     Malinowski |
                   Sopot
      Kowalewski
                   Gdańsk
      Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
postgres=# SELECT*FROM osoby kopia;
       nazwisko
                   miasto
      Malinowski |
                   Sopot
      Kowalewski
                   Gdańsk
      Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
```

Delete

→ Usunięcie pojedynczego rekordu:

```
▶ Terminal ▼
 🏶 Podgląd
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko
                   miasto
     Malinowski |
                  Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
3 rows)
postgres=# DELETE FROM osoby
postgres-# WHERE lp=1;
DELETE 1
postgres=# SELECT*FROM osoby;
 lp | nazwisko
                   miasto
     Malinowski
                   Sopot
    | Kowalewski
                   Gdańsk
(2 rows)
```

Delete

→ Usunięcie kilku rekordów <2,3>:

```
Podgląd
           📐 Terminal 🔻
 2
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
 lp | nazwisko | miasto
      Malinowski |
                  Sopot
      Kowalewski | Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
postgres=# DELETE FROM osoby
postgres-# WHERE lp IN (2,3);
DELETE 2
postgres=# SELECT*FROM osoby;
    | nazwisko | miasto
  1 | Kowalska | Gdańsk
(1 row)
```

Delete

→ Usunięcie wszystkich rekordów:

```
🏶 Podgląd 🕟 Terminal 🕶
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
       nazwisko
                   miasto
      Malinowski |
                   Sopot
      Kowalewski
                   Gdańsk
                   Gdańsk
     Kowalska
(3 rows)
postgres=# DELETE FROM osoby;
DELETE 3
postgres=# SELECT*FROM osoby;
 lp | nazwisko | miasto
(0 rows)
```

Nowa kolumna

```
▶ Terminal ▼
 🏶 Podgląd
 Ε.
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
       nazwisko
                   miasto
     Malinowski
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
postgres=# ALTER TABLE osoby
postgres-# ADD COLUMN nr_tel varchar(9);
ALTER TABLE
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko
                   miasto | nr tel
     Malinowski
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
```

Nowa kolumna + UPDATE

```
    Terminal ▼

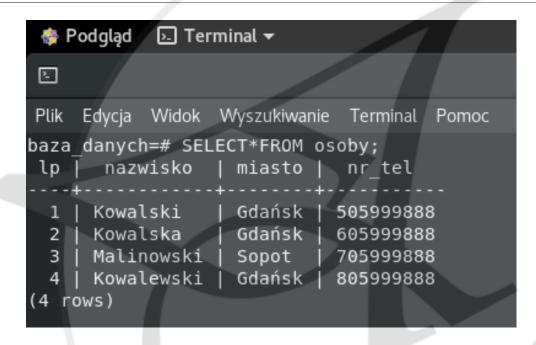
 🏶 Podgląd
2
Plik Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
     nazwisko
                  miasto | nr tel
     Malinowski
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
postgres=# UPDATE osoby SET nr tel='505000000' WHERE lp=2;
UPDATE 1
postgres=# UPDATE osoby SET nr tel='605000000' WHERE lp=3;
UPDATE 1
postgres=# UPDATE osoby SET nr tel='705000000' WHERE lp=1;
UPDATE 1
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko
                  miasto | nr tel
     Malinowski
                   Sopot
                            505000000
     Kowalewski
                   Gdańsk
                            605000000
     Kowalska
                  Gdańsk
                            705000000
(3 rows)
```

Usunięcie kolumny

```
▶ Terminal ▼
 🐞 Podgląd
2
    Edycja Widok Wyszukiwanie
                             Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko
                   miasto
                             nr tel
     Malinowski |
                            505000000
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
                            605000000
     Kowalska
                   Gdańsk
                            705000000
(3 rows)
postgres=# ALTER TABLE osoby
postgres-# DROP COLUMN nr tel;
ALTER TABLE
postgres=# SELECT*FROM osoby;
      nazwisko
                   miasto
     Malinowski
                   Sopot
      Kowalewski
                   Gdańsk
                   Gdańsk
     Kowalska
(3 rows)
```

Usunięcie kolumn

```
🏶 Podgląd 🕟 Terminal 🕶
 2
    Edycja Widok Wyszukiwanie Terminal Pomoc
postgres=# SELECT*FROM osoby;
       nazwisko |
                   miasto
     Malinowski |
                   Sopot
     Kowalewski
                   Gdańsk
     Kowalska
                   Gdańsk
(3 rows)
postgres=# ALTER TABLE osoby
postgres-# DROP COLUMN miasto,
postgres-# DROP COLUMN nazwisko;
ALTER TABLE
postgres=# SELECT*FROM osoby;
 lp
(3 rows)
```


→ przypadek 1:

 $\rightarrow$ przypadek 2 (2,4):

→ przypadek 3:

→ przypadek 4 <2,4>:

```
baza_danych=# SELECT*FROM osoby WHERE lp BETWEEN 2 AND 4;
lp | nazwisko | miasto | nr_tel
2 | Kowalska | Gdańsk | 605999888
3 | Malinowski | Sopot | 705999888
4 | Kowalewski | Gdańsk | 805999888
(3 rows)
```

→ przypadek 5:

→ Przypadek 6: